

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201094
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8820201094.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: Ľ. C.H., A.. XX. XX. XXXX, S. W. D. XXXX/X, XXX XX M., zastúpený JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom, Slovenská 46, 080 01 Prešov, IČO: 50 490 044, proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokát, AK Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v sume 2.000,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.000 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia v sume 2000 eur. Žalobu odôvodil tým, že táto žaloba nadväzuje na právoplatne skončené konanie vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou, sp. zn. 7C/411/2015, v ktorom súd rozhodol o zamietnutí žaloby o zaplatenie 4 176,74 € s prísl. Poukázal na ust. § 3 ods. 5 veta tretia zák. č. 250/2007 Z.z.. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákonným predpokladom pre vyhovenie žaloby je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti stanovenej Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi. Vzhľadom na vedomosť o argumentačnej línii žalovaných veriteľov v tomto type žaloby uviedol, že skutočnosť, či mu ako žalobcovi v dôsledku konania žalovaného reálne vznikla určitá ujma, je bez právneho významu, nakoľko táto nie je zákonným predpokladom vzniku práva na primerané finančné zadostučinenie. Účelom a zmyslom ustanovenia § 3 ods. 5 ZoS je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal samotným uplatnením ochrany proti porušeniu práva a povinnosti zo strany žalovaného. Ide teda o istú satisfakciu spotrebiteľa, ktorá má ale zároveň na žalovaného pôsobiť odradzujúco vo vzťahu k opätovnému porušovaniu práv spotrebiteľov. Z okolností prípadu pôvodného súdneho konania, ako spravodlivú výšku primeraného finančného zadostučinenia vyhodnotil sumu 2 000,- €.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Nárok žalobcu uplatnený v tomto spore neuznáva a rozporuje ho v plnej výške. Žalovaný namietal, že žalobca nemá aktívnu legitimáciu na uplatnenie žalovaného nároku pre absenciu úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Obrana

žalobcu v spore vedenom Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp.zn. 7C/411/2015 nepredstavuje úspešné uplatnenie porušenie práva spotrebiteľom v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. pre účely priznania primeraného finančného zadosťučinenia, s čím sa vysporiadal aj Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej praxi, in concreto rozhodnutie NSSR sp.zn. 6Cdo/389/2015, rozhodnutie NSSR sp.zn. 6Cdo/127/2017. Do pojmu ustálenej rozhodovacej praxe možno zaradiť nielen judikáty publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NSSR, ale aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých rozhodnutiach NSSR. Právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie zákonodarca v ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. podmienil aktívnym konaním a uplatňovaním práv spotrebiteľa, t.j. podaním určovacej žaloby, žaloby o náhradu škody, žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia. Právny názor žalobcu, že obranou v spore vedenom Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp.zn. 7C/411/2015 a to vznesením námietky premlčania úspešne uplatnil porušenie svojich práv pre účely priznania primeraného finančného zadosťučinenia je nesprávny a v rozpore s ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z., ako aj v rozpore s ústavným vymedzením právneho štátu, ktorý vyžaduje zachovanie princípu právnej istoty, ktorý je vyjadrený aj v čl. 2 bod 2 základných princíпов C.s.p. a predvídateľnosti práva, resp. výkonu spravodlivosti. Uviedol, že trvá na tom, že žalobca doposiaľ nekonkretizoval, ktoré jemu prislúchajúce spotrebiteľské právo bolo porušené. Navyiac pri uplatnení nároku titulom „primeraného“ finančného zadosťučinenia, žalobcom uplatnená suma, ktorej výška nie je ničím odôvodnená nespĺňa podmienku primeranosti. Uviedol ďalej, že uplatnením premlčaného práva žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa porušené neboli, oni sa vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nedopustili porušenia žiadneho z jeho spotrebiteľských práv a žalobcovi nesvedčí aktívna legitímácia na uplatnenie nároku titulu primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu absencie aktívneho konania spotrebiteľa z titulu úspešného uplatnenia nároku z porušenia jeho spotrebiteľských práv, žalobcovi tak voči nám nevznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. žalovaný poukázal na to, že žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa porušené neboli, žalobcovi tak voči nám nevznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. Vzhľadom na ich procesnú obranu navrhujú, aby súd vo veci rozhodol bez účasti žalovaného a jeho právneho zástupcu, žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu a priznal im náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

3. Rozsudkom zo dňa 30.11.2020, súd vo veci rozhodol a to tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel.

4. Po podaní odvolania zo strany žalovaného, Krajský súd V Prešove uznesením zo dňa 30.06.2021 rozsudok súd prvého stupňa zrušil a vec vrátil na nové konania a rozhodnutie. Vo svojom odôvodnení uviedol, že z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalovaný už vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 30.09.2020 namietol odôvodnenosť žaloby tým, že uplatnením premlčaného práva žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa neboli porušené, pričom tohto porušenia sa nedopustil žalovaný a žalobca nemá aktívnu legitímáciu na uplatnenie nároku z dôvodu absencie aktívneho konania spotrebiteľa pre priznanie nároku. S týmito námietkami sa súd prvej inštancie absolútne nevyporiadal, nevenoval pozornosť tejto obrane, pričom priznanie nároku odôvodnil len všeobecnými okolnosťami, ktoré však v danom prípade naplnené neboli. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto opätovne posúdiť nárok žalobcu, a to s ohľadom na znenie § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. v účinnom znení a podrobne sa zaoberať skutočnosťami, či v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 7C/411/2015 bolo preukázané úspešne spotrebiteľom porušenie práva alebo povinnosti, ktorú stanovuje Zákon č. 250/2007 Z.z. alebo osobitné predpisy dodávateľom, a to samozrejme vo vzťahu k právnej úprave účinnej v čase rozhodovania súdu v konaní vedenom pod sp.zn. 7C/411/2015. Až po zodpovedaní tejto otázky, ktorú súd prvej inštancie vo svojich záveroch odôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 234 ods. 2 CSP posúdiť dôvodnosť nároku žalobcu.

5. Na základe uvedeného preto súd vec v zmysle pokynu opätovne preskúmal a vo veci opäť rozhodol.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi a to, pripojeným spisom tun. súdu sp.zn. 7C/411/2015, písomnými vyjadreniami žalobcu a žalovaného, ako aj s ich prílohami a výsluchom žalobcu.

7. Z vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

8. Z obsahu spisu 7C/411/2015 vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata sumy 4176,74 eur s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 07.01.2013 do zaplata.

9. Z obsahu spisu sp.zn. 7C/411/2015 vyplýva, že pôvodne súd rozsudkom zo dňa 22.02.2017, č.k. 7C/411/2015-40 rozhodol a to tak, že konanie o zaplatenie sumy 622,41 eur s úrokom z meškania vo výške 8,75% ročne od 07.01.2013 do zaplatenia zastavil. Žalovaného zaviazal zaplatiť sumu 1.820,07 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 07.01.2013 do zaplatenia a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 12%. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný a to proti vyhovujúcej časti.

10. Následne po podaní odvolania KS uznesením zo dňa 30.01.2018, č.k. 3Co/2017-63 rozsudok v jeho napadnutej časti vrátené výroku čo do trov zrušil a vec vrátil súdu na nové konanie a rozhodnutie.

11. Následne súd rozsudku tun. súdu zo dňa vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 24.8.2018, kde konanie o zaplatenie sumy 30,06 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 1.820,07 eur od 7.1.2013 do 20.1.2014 v časti úroku z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 30,06 eur od 21.1.2014 do zaplatenia a v časti úroku z omeškania vo výške 0,50% ročne zo sumy 1.790,01 eur od 21.1.2014 do zaplatenia, bolo zastavené. Žaloba v prevyšujúcej časti bola zamietnutá. O trovách bolo rozhodnuté, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100%. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.10.2018. Z uvedeného teda vyplýva že s prihliadnutím na procesné zavinenie žalobcu na zastavení konania a zamietnutie zvyšku žalobného nároku bol úspešný v celom rozsahu žalovaný.

12. Z vyjadrení žalobcu vyplýva, že žalobca naďalej v celom rozsahu na podanej žalobe trvá. Majú za to, že sú splnené podmienky pre vyhovieť žalobe. Žalobca poukázal a disponuje rozhodnutiami podobnými, ktorými bola priznaná rovnaká suma primeraného finančného zadostučinenia. Nárok žalobcu vyplýva aj z toho, že žalovaný ako veriteľ si uplatnil nároky v rozpore so zákonom, uplatnil si čiastkové plnenia, ktoré si uplatnil zo zmluvy, ktorá bola neplatná. Takisto si uplatnil plnenia, ktoré boli premlčané a uplatnil si ich v rozpore so zákonom. Teda plnenia, ktoré mu neprislúchajú. Práv. zást. žalobcu poukazuje že žalobca disponuje rozhodnutiami právoplatnými rozhodnutiami v jeho veci, na základe ktorých bola podaná žaloba v tejto veci. pojednávaní. Majú za to, že suma žiadaného primeraného finančného zadostučinenia, plní funkciu primeraného finančného zadostučinenia, teda sankčná a preventívna. Výška plnenia zodpovedá výške, o ktorú sa chcel žalovaný obohatiť a nedosahuje ani 50% tejto výšky. V tomto smere sa riadilo o uvažovaní pri žaloby a majú za to, že táto suma je primeraná.

13. Z výpovede žalobcu vyplýva, že súhlasí s tým, čo uviedol jeho právny zástupca. Vie, že má nárok na primerané finančné zadostučinenie, nakoľko bol v konaní úspešný.

14. Právny zástupca žalobcu vo veci uviedol, že aj z rozhodovacej praxe je zrejmé, že ujma ako taká, nie je kodifikačným kritérium pre nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia, preto sa k tomu v podstate v žalobe nevenovali. Podľa neho, nie je úplne potrebné preukazovať. V zásade je tu, už ten výsledok. Poukázal na okolnosť, že dôvodom pre zamietnutie žaloby v pôvodnom konaní bola vznesená námietka premlčania. Práve tou vznesenou námietkou premlčania došlo k tzv. hospodárnejšiemu preskúmaniu žaloby, pretože táto námietka má prednosť pred všetkými inými hmotno-právnymi námietkami. Ak súd posúdil, že je dôvod na, potom nepristúpil k posudzovaniu zmluvy v rámci, dajme tomu, podstatných náležitostí Zákona o spotrebiteľských úveroch a nebolo to potrebné pre súd, čiže v tomto prípade, nie je úplne presná ani formulácia, že išlo iba o prosté premlčanie nároku.

15. Právny zástupca ďalej bližšie uviedol okolnosti, prečo k tomu premlčaniu došlo. Dôvodom bolo to, že súd I. stupňa určil, že zmluva, ktorú podpísal žalobca so žalovaným, resp. s jeho právnym predchodcom v časti výpovede od zmluvy, bola tak neurčitá, že súd posúdil ako odstúpenie od zmluvy. To znamená, že tento stav priviedol sám právny predchodca žalobcu, žalovaného. Nebyť práve tohto porušenia a výpoved' by bola platná, tak by nenastúpila 2-ročná premlčacia doba, ale 3-ročná, v tom prípade by táto námietka nebola úspešná, ale práve porušením zmluvnej, teda zákona v rámci zmluvnej dokumentácie, sa stalo to, čo sa stalo. To znamená, že zjavne došlo k porušeniu práva, lebo tá podmienka bola posúdená ako neurčitá. Čiže toto bol dôvod, ktorý viedol až k takémuto výsledku. Bolo to uvedené v bode 48 pôvodného rozhodnutia a teda je úplne zrejmé, že to nešlo len o premlčanie ako také. Má za to, že skutočnosť, že či žalobca bol v konaní na strane žalobcu alebo žalovaného, nehrá rolu, nakoľko bol úspešný. K premlčaniu práva v danom prípade došlo zavinením samotného žalobcu v pôvodnom

konaní , v tomto konaní žalovaného. Keďže žalovaný prevzal dobrovoľne túto pohľadávku, zodpovedá za úspešné vymoženie na súde. Nebolo by férové žalovať pôvodného veriteľa, nakoľko ten, nebol pri výsledku sporu. Nakoľko boli tieto podmienky splnené, ohľadom posúdenia sumy, uvedené ponecháva na zvážení súdu.

16. Uvedenú vec takto právne posúdil:

17. Podľa ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

18. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. účinného v čase nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci 7Csp/411/2015 (17.10.2018) proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

19. Podľa ust. § 100 ods. 1,2 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

20. Podľa ust. § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

21. Podľa ust. 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

22. V zmysle citovaných zákonných ustanovení zákon priznáva osobe, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, že má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Zákon nestavuje ako podmienku priznania primeraného finančného zadosť iné podmienky okrem tej, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade bolo splnené.

23. Priznané finančné zadosťučinenie má byť vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal.

24. Súd poukazuje na rozhodnutie KS Prešov 13Co/80/2016 z 20.03.2018 „Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže

na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.“

25. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. z.n. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Citované ustanovenie (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby bola spotrebiteľovi privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.

26. Súd sa stotožňuje s názorom žalobcu, že má nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Otázka je len jeho výška. Súd je tiež tohto názoru vzhľadom na zistené okolnosti dôvodov zamietnutia žaloby vo veci sp.zn. 7Csp /411/2015 nie je smerodajne to, že žalobca vystupoval v pozícii žalovaného. Výsledkom tohto konania bol úspech žalobcu, žalovaného v konaní 7Csp/411/2015. Tento si v rámci svojej obrany v konaní úspešne uplatnil svoje práva ako spotrebiteľ práve aj vznesením námietky premlčania. Uplatnenie námietky premlčania je právom spotrebiteľa.

27. Jedným z práv zakotvených v občianskom zákonníku, ktoré je aj súčasťou procesnej obrany žalovaného aj ako spotrebiteľa je právo vzniesť námietku premlčania o to viac ak ide o spotrebiteľskú vec.

28. Je potrebné podotknúť, že zákon pokiaľ ide o premlčanie práva v spotrebiteľských veciach sa viackrát menil. Opakovane bol zavedený inštitút aby súdy mohli ex offio prihliadnutia na uplatnenie premlčaného nároku a premlčaný nárok v prípade spotrebiteľa a nárok v takomto prípade nepriznať. Jeho dôvodom bolo práve zdôraznenie a zlepšenie ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní vzhľadom na praktiky dodávateľov a veľmi slabé práve povedomie spotrebiteľov o možnosti vzniesť námietku premlčania, voči dodávateľom uplatnenému nároku, čo spôsobovalo, že dodávatelia toto svoje postavenie zneužívali a ťažili v súdnych konaniach z toho, že nie všetci spotrebiteľia vedeli o svojej možnosti a zákonom práve vzniesť takúto námietku premlčania, čo zhoršovalo ich postavenie ako spotrebiteľa.

29. Pokiaľ ide o námietky žalovaného, že uplatnením premlčaného práva žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa neboli porušené a že sa žalovaný žiadneho porušenia nedopustil ako aj s námietku, že žalobca nemá aktívnu legitimáciu na uplatnenie nároku z dôvodu absencie aktívneho konania spotrebiteľa pre priznanie nároku sa s týmto súd nestotožňuje.

30. Žalobca si v konaní úspešne uplatnil svoje práva ako spotrebiteľa v rámci procesnej obrany voči žalobe, ktorá bola proti nemu podaná a má preto aktívnu legitimáciu v tomto konaní domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia. Čo sa týka porušenia práva spotrebiteľa, súd má za to, že tieto boli porušené.

31. Ak si dodávateľ uplatní nárok o ktorom vie, že je premlčaný vzhľadom na uplynutie premlčacej lehoty, musí si byť vedomý tohto, že v prípade vznesenia námietky premlčania nebude úspešný.

32. Primerané finančné zadosťučinenie je samostatným právnym a primeraným nárokom odlišným od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, na náhradu škody resp. od nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Cieľom tohto nároku, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Pokiaľ dodávateľovi nehrozí adekvátna sankcia, dodávateľovi sa z finančného hľadiska neoplatí dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nemôže dôjsť k naplneniu preventívnej funkcie právneho inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia (ďalej aj len ako „PFZ“).

33. Pri posudzovaní výšky PFZ však treba brať do úvahy ako to uviedol žalobca viaceré kritéria a to spôsobená materiálna ujma ktorá sa premietla do zníženia rodinného rozpočtu žalobcu spotrebiteľa a tým aj do zníženia životnej úrovne jeho rodiny, trvanie materiálnej ujmy v podobe pokračujúceho bezdôvodného obohatenia, priebeh súdneho konania OS Vranov nad Topľou, v priebehu ktorého žalobca vzniesol námietku premlčania v dôsledku čoho bol úspešný.

34. Spotrebiteľ nie je povinný podľa zákona preukazovať reálnu ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv.

35. Je tiež nepochybné, že u žalobcu v dôsledku konania žalovaného sa zvýšila intenzita jeho problémov a v negatívnom zmysle. Uvedené skutočnosti potvrdzujú dôvodnosť priznania primeraného finančného zadosťučinenia ako takého aj s poukazom na to, že bol úspešný v konaní sp.zn. 7Csp/411/2015, hoci v pozícii žalovaného.

36. V konaní, tak ako je to vyššie uvedené bolo preukázané, že žalobca sa v konaní 7Csp/411/2015 úspešne domáhal ochrany svojich práv, hoci vystupoval na strane žalovaného. Boli preto naplnené ustanovenia § ods.3,4,5 vyššie cit. zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

37. Po prejednaní veci s prihliadnutím na rozhodnutia KS ohľadom priznávania primeraného finančného zadosťučinenia dospel k záveru, že nie je dôvodné priznať plnú výšku žiadaného primeraného finančného zadosťučinenia ale len polovicu. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany no nie na úkor jeho bezdôvodného obohatenia. Zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia vyžaduje splnenie určitých predpokladov stanovených v zákone o ochrane spotrebiteľa.

38. Účelom poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia je odčinenie utráp, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované určité nezákonné nároky a je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, t.j. je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodnený alebo diskriminovaný, čomu zodpovedá aj uplatnenie premlčaného nároku voči nemu.

39. Súd má za to, že tieto predpoklady boli u žalobcu splnené. Je nesporené preukázané, že celá situácia mala na neho negatívny dopad. Žalobca bol dlhú dobu v neistote. Neistý stav žalobcu bol odstránený až právoplatným rozhodnutím vo veci sp.zn. 7Csp/411/2015, kde bol úspešný ako spotrebiteľ, pri procesnej obrane v konaní iniciovanom voči nemu.

40. Na druhej strane nie je možné, aby priznanie primeraného finančného zadosťučinenia smerovalo k obohateniu sa spotrebiteľa. Pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností, súd dospel k záveru, že primeraná výška požadovaného finančného zadosťučinenia, je polovica žiadanej sumy.

41. Preto súd žalobe žalobcu, ako dôvodnej vyhovel len čiastočne, t.j. vo výške 1000 eur. Súd mal za to, že dôvodný je nárok na primerané finančné zadosťučinenie, len vo výške polovice žiadanej sumy. Tvrdenia žalovaného, ktoré spochybňujú nárok žalobcu ako taký, sú nedôvodné a bezpredmetné a súd sa s nimi, z vyššie uvedených dôvodov, nestotožňuje.

42. Súd poukazuje, že má za to, že polovica výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je primeraná, povaha porušenia práva jeho následkom a okolnostiam prípadu. Obrana a tvrdenia žalovaného spochybňujúca nárok na PFZ, ako taký, uvedené v jeho vyjadrení k žalobe, sú preto s poukazom na vyššie uvedené nesprávne a nespôsobilé spochybníť dôvodnosť nároku žalobcu. Nárok, ako taký je podľa súdu dôvodný. Otázna je jeho výška.

43. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutia KS Prešov sp.zn. 8CoCsp/39/2020 kde bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie za úspech v konaní, kde žalobkyňa bola úspešná ako žalovaná, cit. „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. 22. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné

zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.²³ V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.²⁴ Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach, len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu predne prijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.²¹ V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.²⁵ K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo neuzatváral, v dôsledku postúpenia pohľadávky vstúpil do postavenia veriteľa spolu so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi z ust. § 524 a násl. upravujúcich postúpenie pohľadávky. Žalobkyňa postúpením pohľadávky nebola vo svojom právnom postavení dotknutá a námietky, ktoré mala v čase postúpenia pohľadávky, sa zachovali aj po postúpení. Mohla teda namietkať absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere. Bol to žalovaný, ktorý po postúpení pohľadávky pokračoval v konaní vo veci 2C/275/2015 Okresného súdu Bardejov, v ktorom žalobcovi hrozila ujma v podobe zaplatenia sumy 1023,73 eur s prísl. Bezdôvodné uplatnenie peňažného nároku nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.²⁹ Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 600,- eur, tak ako to priznal súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyňi, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.“

44. Súd poukazuje na rozhodnutie KS Prešov sp.zn. 20Co Csp/532020, cit.“ Odvolací súd je toho názoru, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie len v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobkyňi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti, týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od

okamihu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už čo i len hrozba vzniku ujmy. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy.¹¹ Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd považuje v danom prípade v zhode s názorom súdu prvej inštancie za primeranú sumu 2.473,06 Eur. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv, suma finančného zadosť učinenia vo výške 2.473,06 Eur je plne opodstatnená. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že vzhľadom na tú skutočnosť, že žalovaný uplatnil okrem istiny aj nároky, ktoré súdy v mnohých rozhodnutiach judikovali ako nedôvodné, a preto zadosťučinenie uplatnené žalobkyňou za nezákonný postup žalovaného vo výške 2.473,06, ktorá predstavuje polovicu zo sumy 4.946,12 Eur, ktorá bola priznaná v rozhodcovskom konaní, je dôvodná. Zároveň je dôvodná aj preto, lebo žalovaný si uplatňoval nároky niekoľkonásobne prevyšujúce dôvodný nárok, navyše za situácie, že žalobkyňa, ktorá je z dôvodu onkologického ochorenia nezamestnaná a jej jediný príjem predstavuje čiastočný invalidný dôchodok vo výške 140 Eur, musela svoje práva aktívne brániť v pôvodnom konaní pod sp.zn.19Cr/1/2016.¹² Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi čiastočnou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.¹³ Správne výroky vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.“

45. Súd poukazuje na rozhodnutie sp.zn. 13CoCsp/14/2021, cit“ 24. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že Vo vzťahu k otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na to, že rovnako mal za to, že súdom prvej inštancie priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100,- Eur v tomto konaní je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobkyni - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Žalobkyňa si v konaní uplatnila výšku primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300,- Eur, ktorú správne vzhľadom na okolnosti prípadu súd prvej inštancie znížil.²³ To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bez významný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9.decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č.303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že :“súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite.“

46. Podľa § 255 ods. 1,2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

47. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

48. Súd žalobe žalobcu vyhovel v rozsahu 50 %, teda každá zo strán bola úspešná v rovnakom, súd preto v súlade s ustanovením § 255 ods. 2 CSP rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.